

Nr 10.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 10, såvitt propositionen avser förslag till förordning om försäljningsskatt samt förordning om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten.

I en den 3 januari 1948 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 10, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga — förutom förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt samt förslag till förordning angående ändring i förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror, rörande vilka förslag bevillningsutskottet tidigare avgivit särskilt betänkande (nr 9) — vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om försäljningsskatt; samt
- 2) förordning om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten.

De sistnämnda båda författningsförslagen äro av följande lydelse:

F ö r s l a g
till
förordning om försäljningsskatt.

Härigenom förordnas som följer.

Skattskyldighetens omfattning m. m.

1 §.

För vara, som är upptagen i en vid denna förordning fogad förteckning, skall, där varan yrkesmässigt försäljes inom riket eller varan hit införes, till staten erläggas särskild skatt (*försäljningsskatt*) i enlighet med bestämmelserna i denna förordning.

2 §.

Den som inom riket yrkesmässigt försäljer skattepliktig vara av egen tillverkning är skyldig att hos kontrollstyrelsen vara registrerad såsom säljare av skattepliktig vara.

Såsom säljare av skattepliktig vara må jämväl registreras annan näringsidkare, som hos kontrollstyrelsen anmäler att han inom riket yrkesmässigt försäljer sådan vara.

3 §.

Registrerad säljare är skyldig att för varje av honom saluhållen skattepliktig vara fastställa ett särskilt försäljningsvärde, avsett dels att möjliggöra kontroll å skattens utgörande dels ock att, i den omfattning som framgår av bestämmelserna i 6 §, ligga till grund för skattens beräkning. Försäljningsvärdet skall motsvara det pris som varan antages komma att betinga vid försäljning till konsument.

Vad i denna paragraf stadgas skall icke äga tillämpning i fråga om vara, för vilken skatten enligt vad nedan i 5 § stadgas utgår med i förteckningen angivet belopp för varuenhet.

4 §.

1 mom. Skyldighet att erlagga skatt enligt denna förordning inträder då varan

- a) av registrerad säljare försäljes till konsument;
- b) av registrerad säljare försäljes — i annat fall än under a) avses — till någon som icke själv är registrerad säljare;
- c) av registrerad säljare uttages från rörelse för annat ändamål än försäljning;

- d) av annan än registrerad säljare införes till riket; eller
- e) av annan än registrerad säljare försäljes till pris överstigande det enligt 3 § åsatta försäljningsvärdet.

Skattskyldighet föreligger jämväl för vara, som ingår i registrerad säljares lager vid tidpunkt då registreringen upphör.

2 mom. Försäljning, som av registrerad säljare bedrivs till konsument eller annan vilken icke själv är registrerad säljare, benämnes enligt denna förordning *skattepliktig försäljning*. Annan försäljning benämnes *skattefri försäljning*.

5 §.

Skatten utgår, i enlighet med vad i förteckningen angives, antingen med däri upptagen procent av varans beskattningsvärde eller med i förteckningen angivet belopp för varuenhet.

I fråga om varor, som införes till riket av annan än registrerad säljare, skall dock skatten, i den omfattning som av förteckningen framgår, i stället utgå med i förteckningen upptaget belopp för viktenhet.

Det åligger registrerad säljare, som under kalenderåret bedrivit skattepliktig försäljning, att för nämnda tid eller, där registreringen omfattat endast en del av året, för varje kalendermånad erlagga skatt med minst det belopp vilket i förteckningen angivits såsom minimiskatt. Har den skattepliktiga försäljningen avsett flera varuslag, för vilka minimiskatten är bestämd till olika belopp, skall minimiskatt erläggas med det högsta beloppet.

6 §.

Beskattningsvärdet utgör

a) då varan av registrerad säljare försäljes till konsument: det avtalade vederlaget;

b) då varan av registrerad säljare — i annat fall än under a) avses — försäljes till någon som icke själv är registrerad säljare: det åsatta försäljningsvärdet;

c) då varan av registrerad säljare uttages från rörelse för annat ändamål än försäljning: det åsatta försäljningsvärdet;

d) då varan av annan än registrerad säljare införes till riket

för försäljning: det pris varan antages komma att betinga vid försäljning till konsument;

för annat ändamål: varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen, med tillägg av den å varan belöpande tullen ävensom därutöver tjugufem procent av det sålunda uträknade beloppet; samt

e) då varan av annan än registrerad säljare försäljes till pris överstigande det enligt 3 § åsatta försäljningsvärdet: det belopp varmed vederlaget överstiger nämnda värde.

I fall, varom förmåles i 4 § 1 mom. sista stycket, är beskattningsvärdet lika med det åsatta försäljningsvärdet.

Kontrollstyrelsen äger, i den omfattning så lämpligen kan ske, före-

skriva att det åsatta försäljningsvärdet skall utgöra beskattningsvärde jämväl vid försäljning som ovan under a) avses.

7 §.

Skatten skall för vara, som försäljes inom riket, erläggas av säljaren och för vara, som införes till riket, av den för vars räkning införseln äger rum.

I fall som avses i 4 § 1 mom. c), så ock i fall som avses i samma moment sista stycket skall rörelseidkaren anses såsom säljare.

Vid skattepliktig försäljning inträder skattskyldighet, då varan levereras till köparen.

8 §.

Kontrollen över skattens behöriga utgörande utövas av kontrollstyrelsen, dock att beträffande skattepliktig införsel kontrollen handhaves av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt.

9 §.

Kungl. Maj:t äger, då synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av försäljningsskatt.

Bestämmelser avseende försäljning inom riket.

10 §.

Ansökan om registrering som avses i 2 § skall göras skriftligen hos kontrollstyrelsen.

Ansökningen skall innehålla uppgifter angående sökandens fullständiga namn och postadress, den av sökanden bedrivna rörelsen samt dagen då försäljningen påbörjades eller avses skola påbörjas. Vidare skall i ansökningen uppgivas, huruvida sökanden ämnar bedriva skattepliktig eller skattefri försäljning.

Rörelseidkare som är registreringskyldig enligt 2 § första stycket skall göra ansökan om registrering senast fjorton dagar före försäljningens början.

11 §.

Om verkställd registrering skall kontrollstyrelsen utfärda särskilt bevis. I beviset skall angivas, huruvida sökanden registrerats såsom säljare med skattepliktig försäljning eller såsom säljare med skattefri försäljning.

12 §.

Rörelseidkare som är registreringskyldig enligt 2 § första stycket må icke, innan registrering skett, bedriva försäljning av skattepliktig vara; dock må den som övertagit av annan bedriven rörelse, därest han gör ansökan om registrering inom fjorton dagar efter övertagandet, fortsätta rörelsen till dess kontrollstyrelsen meddelat beslut över ansökningen. Under

tid då rörelsen sålunda fortsättes skall rörelseidkaren, såvitt fråga är om skyldighet att erlægga skatt, anses såsom registrerad säljare.

Rörelseidkare, vilken registrerats såsom säljare med skattefri försäljning, äger icke bedriva skattepliktig försäljning.

13 §.

Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats i ansökan om registrering, är rörelseidkaren skyldig att underrätta kontrollstyrelsen härom senast åtta dagar därefter.

14 §.

För utövande av kontrollen över försäljningsskattens behöriga utgörande äger kontrollstyrelsen anlita biträde av särskilda kontrolltjänstemän.

Kontrolltjänsteman äger påfordra att när som helst erhålla tillträde till samtliga lokaler och utrymmen, som användas för tillverkning, lagerhållning eller försäljning av skattepliktiga varor.

15 §.

Registrerad säljare är pliktig att ordna sin bokföring på sådant sätt, att den enligt kontrollstyrelsens beprövande möjliggör kontroll över tillverkning, inköp och försäljning i rörelsen, samt att vid anfordran tillhandahålla kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman sina handelsböcker med tillhörande handlingar.

Registrerad säljare skall, därest han bedriver skattepliktig försäljning, ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över skattens behöriga utgörande meddelar, ävensom de anvisningar kontrolltjänsteman i enlighet med kontrollstyrelsens föreskrifter kan komma att lämna.

16 §.

Den, som utan att vara registrerad säljare bedriver tillverkning eller försäljning eller förmedlar försäljning av skattepliktig vara, är skyldig att på anfordran lämna sådana uppgifter om sin rörelse, som kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman finner erforderliga för skattekontrollen, ävensom ordna sin bokföring på sätt kontrollstyrelsen finner erforderligt för kontrollens utövande.

Jämväl den, som idkar handel med vara vilken användes för framställning av skattepliktig vara, är uppgiftsskyldig på sätt i första stycket sågs.

17 §.

Registrerad säljare skall för kontrollen utan ersättning tillhandahålla kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman erforderliga prov å varan samt i förekommande fall beskrivning över densamma ävensom ställa för kontrollen nödiga hjälpmedel till förfogande och lämna behövlig handräckning. Såsom prov tillhandahållen vara skall efter verkställd undersökning snarast återställas.

Vad i första stycket stadgas om registrerad säljare skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan rörelseidkare som bedriver tillverkning eller försäljning av skattepliktig vara eller av vara, beträffande vilken det kan antagas att skattskyldighet föreligger.

18 §.

Skattskyldig skall för varje kalendermånad till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder upprättad deklARATION angående beskattningsvärdet av sin skattepliktiga försäljning eller, i fråga om vara för vilken skatt skall utgå med i förteckningen angivet belopp för varuenhet, antalet försålda enheter med angivande tillika i vartdera fallet av den å varorna belöpande skatten. Deklarationen skall i förekommande fall avse jämväl varor, som av registrerad säljare uttagits från rörelsen för annat ändamål än försäljning eller som ingått i den skattskyldiges lager vid den tid då hans registrering såsom säljare av skattepliktig vara upphörde.

Deklaration, varom i första stycket förmäles, skall vara till riktigheten styrkt av två trovärdiga personer samt insändas till kontrollstyrelsen senast å femtonde dagen i andra månaden efter den månad som deklARATIONEN avser.

Om särskilda skäl därtill äro äger kontrollstyrelsen föreskriva, att deklARATION skall avse kalenderkvartal i stället för kalendermånad, i vilket fall deklARATION skall insändas inom en månad efter varje kvartals utgång. Kontrollstyrelsen må ock, om särskilda skäl därtill äro, föreskriva att deklARATION skall insändas inom annan tid än i det föregående är sagt, dock tidigast inom femton dagar och senast inom två månader efter utgången av den månad eller det kvartal deklARATIONEN avser.

19 §.

I deklARATION som avses i 18 § äger skattskyldig från det sammanlagda beskattningsvärdet för den skattepliktiga försäljningen göra avdrag för beskattningsvärdet av sådana i denna försäljning ingående varor, som

a) enligt bevis av tullmyndighet för den skattskyldiges räkning utförts ur riket eller till svensk frihamn eller

b) enligt bevis av tullmyndighet påförts skatt vid införsel till riket.

På särskild prövning av kontrollstyrelsen ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för beskattningsvärdet av varor, vilka säljaren återtagit eller vilkas försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen.

Vad i denna paragraf stadgas angående avdrag från beskattningsvärdet skall i fråga om vara, för vilken skatten skall utgå med i förteckningen angivet belopp för varuenhet, i stället avse avdrag från det enligt deklARATIONEN upplupna skattebeloppet.

20 §.

Underlåter skattskyldig att avgiva deklARATION som avses i 18 § eller befinnes avgiven deklARATION oriktig, äger kontrollstyrelsen fastställa den skatt, som rätteligen skall utgå.

I fall av underlåtenhet att avgiva deklARATION må kontrollstyrelsen jämväl, då särskilda skäl därtill äro, meddela den skattskyldige förbud tills vidare, till dess deklARATION avgivits, att förfoga över skattepliktig vara.

21 §.

Den som idkar försäljning av skattepliktig vara i strid mot 12 § första stycket är skyldig att erlægga skatt såsom om han varit registrerad säljare. Det ankommer på kontrollstyrelsen att fastställa den skatt, som sålunda skall erläggas.

22 §.

Skattskyldig skall samtidigt med avlämnande av deklARATION, som avses i 18 §, erlægga enligt deklARATIONEN upplupen skatt genom insättning å kontrollstyrelsens postgirokonto.

I fall som avses i 20 § första stycket eller 21 § ankommer det på kontrollstyrelsen att bestämma och meddela den skattskyldige tid, inom vilken skatten skall erläggas.

Erlägges icke skatten inom tid, som angives i första stycket eller som kontrollstyrelsen med stöd av andra stycket föreskrivit, må kontrollstyrelsen meddela den skattskyldige förbud tills vidare, till dess skatten guldits, att förfoga över skattepliktig vara.

23 §.

Skattskyldig är pliktig att, då kontrollstyrelsen det påfordrar, hos styrelsen ställa säkerhet för skattens behöriga erläggande till belopp, som styrelsen finner erforderligt.

Ställes ej vid anfordran sådan säkerhet, skall vad i 22 § tredje stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

24 §.

Försummar någon att inbetala skatt, som det enligt denna förordning åligger honom att erlægga, må skatten på framställning av kontrollstyrelsen omedelbart utmätas.

Bestämmelser avseende införsel till riket.

25 §.

Då annan än registrerad säljare till riket inför skattepliktig vara, skall den skattskyldige, där ej annat nedan stadgas, i samband med tulltaxeringen av varan till tullmyndigheten i två exemplar avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION angående varans beskattningsvärde.

DeklARATION erfordras icke beträffande vara, för vilken skatt utgår med i förteckningen angivet belopp för viktenhet eller varuenhet, ej heller beträffande annan vara därest denna införes till riket för annat ändamål än försäljning. I fråga om vara som sist sagts skall den skattskyldige i stället till tullmyndigheten avlämna skriftlig försäkran i två exemplar rörande ändamålet med införseln; dock att sådan försäkran icke erfordras om det är uppenbart att varan införes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte.

26 §.

Skatt, som enligt avgiven deklaration eller enligt av tullmyndigheten verkställd uträkning belöper å införd vara, skall erläggas till tullverket samtidigt med tullen. Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsanstånd, ställande av säkerhet samt påföljd för fördröjd eller utebliven betalning skall äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

27 §.

Deklaration eller försäkran, som avses i 25 §, skall slutligen granskas av kontrollstyrelsen och skall för sådant ändamål det ena exemplaret av handlingen av tullmyndigheten översändas till kontrollstyrelsen.

Befinnes vid granskningen, att skatt påförts med för lågt belopp, skall kontrollstyrelsen påföra den skattskyldige felande skatt samt bestämma och meddela den skattskyldige tid, inom vilken sådan skatt skall erläggas.

Vad i 14—17 §§, 22 § tredje stycket och 24 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skattskyldig som avses i denna paragraf.

28 §.

För vara, som införts till riket men sedermera utförts ur riket eller till svensk frihamn, må restitution av skatt åtnjutas i den ordning och omfattning, Kungl. Maj:t bestämmer.

Skatt utgår icke för vara, som införes under sådana omständigheter, att för densamma åtnjutes tullfrihet enligt 5, 6 eller 8 § tulltaxeförordningen eller ock tullindring enligt 9 § samma förordning; dock att skattskyldighet föreligger vid återinförsel av vara, för vilken skatt icke erlagts eller för vilken erlagd skatt restituerats.

29 §.

Tullmyndighet åligger att till kontrollstyrelsen lämna uppgift angående den införsel till riket av skattepliktig vara, som företages av registrerad säljare.

30 §.

Formulär till deklaration, försäkran och uppgift, som avses i 25 och 29 §§, fastställas av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt.

Ansvarsbestämmelser m. m.

31 §.

Den som i strid mot 12 § idkar försäljning av skattepliktig vara straffes med dagsböter, ej under tjugu.

Den som i strid mot förbud, varom i 20 § andra stycket eller 22 § tredje stycket stadgas, förfogar över skattepliktig vara, straffes med dagsböter, ej under fyrtio, eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårande, med fängelse i högst sex månader.

Underlåter någon i andra fall än nu sagts att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, straffes med böter, högst trehundra kronor.

32 §.

Kontrollstyrelsen må vid vite förelägga skattskyldig att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter.

33 §.

Om ansvar i vissa fall för den, som i deklaration eller försäkran lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

34 §.

Den som utan behörig tullangivning till riket inför eller söker införa tullfri vara, som är upptagen i den vid denna förordning fogade förteckningen, straffes med dagsböter. Har någon olovligen infört eller sökt införa sådan vara, skall denna dömas förverkad jämte emballage, vari den förvaras.

I fråga om åtal för förseelse, som avses i första stycket, och beslag av vara, som anses förverkad, ävensom angående förfarandet med i beslag tagen vara samt påföljd vid förskingring av vara, som skolat dömas förverkad, skola de bestämmelser, som gälla olovlig införsel av tullpliktig vara, äga motsvarande tillämpning.

35 §.

Den som har eller haft att taga befattning med kontroll enligt denna förordning må ej i vidare mån än hans tjänsteutövning fordrar yppa affärsförhållande, varom han därvid erhållit kännedom. Tjänsteman, som här emot bryter, vare underkastad ansvar såsom för tjänstefel. Gör annan än tjänsteman sig skyldig till förseelse, som nu sagts, straffes med dagsböter.

36 §.

Polismyndighet åligger att tillhandagå kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman med begärd upplysning om person eller företag, som kan antagas bedriva i denna förordning avsedd försäljning.

37 §.

Förseelse, som avses i 31 §, må åtalas, förutom vid laga domstol i brottmål, vid den rätt, där rörelseidkaren skall svara i tvistemål i allmänhet, eller vid rätten i den ort, där rörelsen bedrivs.

38 §.

Förseelse, som avses i 31 § tredje stycket, må av allmän åklagare åtalas endast efter angivelse av kontrollstyrelsen.

39 §.

Böter och viten, som utdömas enligt denna förordning, tillfalla kronan.

40 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpningen av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1948.

Härvid skall iakttagas att, där i förordningen avsedd försäljning bedrivs vid tiden för ikraftträdandet, den i 10 § tredje stycket omförmälda ansökan om registrering skall göras senast den 10 juli 1948.

Förteckning

över

varor, för vilka försäljningsskatt skall erläggas,
i gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning upptagna under
nedanstående statistiska nummer.

Statistiskt nr	Varuslag	Skattesats		Särskild skattesats för vissa varor vid import, kronor för 100 kg	Minimiskatt (i kronor) för registrerad säljare med skattepliktig försäljning				
		procent av beskattningsvärdet	kronor för varu-enhet		av enbart egen tillverkning		eljest		
					per år	per mån.	per år	per mån.	
999—1000	Mattor, ej särskilt nämnda, även försedda med sömnadsarbete eller fransar:								
	innehållande <i>silke</i>	20		10 000					
ur 1001	helt eller delvis av <i>ull</i> eller <i>andra djurhår</i> , utan inblandning av silke, knutna: med högst 250 knutar på en längd av 1 m, dock icke där antalet knutar per kvadratmeter uppgår till högst 25 000	20		1 000	1 200	100	3 600	300	
1002: 1	med mer än 250 men ej mer än 450 knutar på en längd av 1 m	20		2 000					
1002: 2	med mer än 450 knutar på en längd av 1 m	20		4 000					
1323—1325	Arbeten av guld, silver eller platin, även med infattade pärlor eller stenar, ej utgörande artiklar, avsedda för tekniskt bruk, eller plåt, rör och tråd	20							
1326: 2	Pärlor och koraller, äkta, oinfattade samt ädelstenar, oinfattade, även konstgjorda, andra än industridiamanter, ävensom bijouterivaror av äkta pärlor, äkta koraller eller ädelstenar, vilka på grund av anmärkning efter stat. nr 2064 bliva hänförliga till stat. nr 1326: 2	20			1 200	100	1 200	100	

Statistiskt nr	Varuslag	Skattesats		Särskild skattesats för vissa varor vid import, kronor för 100 kg	Minimiskatt (i kronor) för registrerad säljare med skattepliktig försäljning				
		procent av beskattningsvärdet	kronor för varu-enhet		av enbart egen tillverkning		eljest		
					per år	per mån.	per år	per mån.	
ur 1885: 2	Grammofonverk, ingående i radiogrammofoner	20			1 200	100	3 600	300	
ur 1992: 1	Grammofoner och grammofonverk.....	20							
1992: 2	Färdiga grammofonskivor.....		1						
	<p><i>Anm.</i> Skatt skall ej utgå för: varor, vilka tidigare inom riket varit föremål för försäljning till konsument; ordnar, medaljer och märken av guld, silver eller platina, där de utdelas såsom förtjänsttecken eller utan betalning; färdiga grammofonskivor med allenast intalad text, avsedda för undervisningsändamål, eller färdiga grammofonskivor, framtillda var och en i endast ett exemplar.</p>								

F ö r s l a g
till
**förordning om slutlig avveckling av den allmänna
omsättningsskatten.**

Härigenom förordnas — med ändring av vad i motsvarande hänseenden är stadgat i förordningen den 13 december 1940 (nr 1 000) om allmän omsättningsskatt och förordningen den 20 december 1946 (nr 767) om avveckling av den allmänna omsättningsskatten, i vad den utgår efter en skattesats av fem procent — som följer.

Tidpunkten för slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten.

1 §.

Allmän omsättningsskatt skall, såvitt angår vara för vilken skatt utgår efter högre skattesats än fem procent av den skattepliktiga omsättningen (skärpt omsättningsskatt), icke uttagas vid försäljning, arbetsprestation eller uthyrning, varom avtal slutes efter den 30 juni 1948, eller vid uttag från rörelse eller vid import, som sker efter nämnda dag.

Ej heller skall allmän omsättningsskatt uttagas vid försäljning av personautomobil, tyngre motorcykel eller sidvagn till motorcykel, varom avtal slutes efter den 30 juni 1948, eller vid import efter nämnda dag av sådant fordon.

Allmän omsättningsskatt vid icke fullgjorda avtal m. m.

2 §.

1 mom. Har avtal om försäljning, arbetsprestation eller uthyrning av vara, som avses i 1 § första stycket, slutits före utgången av juni månad 1948 och utgör vederlaget enligt hittills gällande bestämmelser skattepliktig omsättning, skall, där avtalet av den skattskyldige fullgjorts före ovan nämnda tidpunkt, allmän omsättningsskatt utgå även om vederlaget icke kommer den skattskyldige till godo förrän efter samma tidpunkt.

Vad i första stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande avtal om försäljning av fordon, varom i 1 § andra stycket förmåles.

2 mom. Allmän omsättningsskatt skall jämväl utgå då fråga är om sådant i 1 mom. omförmäلت avtal, som av den skattskyldige fullgöres efter utgången av juni månad 1948, därest den skattskyldige icke visar att skatt ej inräknats i det avtalade vederlaget eller att detta efter avtalets ingående ned-satts med ett mot skatten svarande belopp.

3 §.

Skattskyldig äger rätt att i den skattepliktiga omsättningen för tiden till utgången av juni månad 1948 inräkna jämväl sådant vederlag, varför skattskyldighet föreligger enligt 2 § men som vid nämnda tidpunkt ännu icke kommit den skattskyldige till godo. Sådant vederlag skall redovisas särskilt.

Vid beräkning av den skattepliktiga omsättningen må avdrag ske med belopp motsvarande den del av vederlaget, som enligt företedd utredning måste antagas icke komma den skattskyldige till godo.

4 §.

Har rörelseidkare för omsättning eller bearbetning eller för förbrukning såsom material inom rörelsen inköpt skattepliktiga varor, som avses i 1 §, under sådana förhållanden, att vederlaget vid inköpet av varorna skall ingå i den skattepliktiga omsättningen för mottagaren av vederlaget, må rörelseidkaren vid beräkning av sin skattepliktiga omsättning för tiden till utgången av juni månad 1948 göra avdrag för vederlaget ändå att detta vid nämnda tidpunkt ännu icke utgivits.

5 §.

Skattskyldig åligger att i fall, som avses i 9 § första stycket andra punkten förordningen om allmän omsättningsskatt, avgiva tilläggsuppgift beträffande i 1 § omförmälda varor för tiden från utgången av närmast föregående räkenskapsår till och med den 30 juni 1948. Sådant tilläggsuppgift skall avlämnas senast den 20 juli 1948.

Vad i första stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skattskyldig, som avses i 9 § andra stycket nyssnämnda förordning.

6 §.

Det åligger skattskyldig att senast den 20 juli 1948 avlämna särskild uppgift angående sin skattepliktiga omsättning, i vad avser vederlag varför skattskyldighet föreligger enligt 2 § men som icke kommit honom till godo före utgången av juni månad 1948. Vad nu sagts skall dock icke gälla i fråga om skattskyldig, som verkställt redovisning på sätt i 3 § omförmäles.

7 §.

1 mom. Huvuduppgift, varom förmäles i 9 § förordningen om allmän omsättningsskatt, skall såvitt angår varor som avses i 1 § upprättas för tiden den 1 juli—den 30 september 1948 samt avlämnas senast den 20 oktober 1948. Sådant uppgiftsskyldighet åvilar dock icke skattskyldig, som verkställt redovisning på sätt i 3 § omförmäles.

2 mom. I huvuduppgift, som avses i 1 mom., skall i den skattepliktiga omsättningen inräknas jämväl vederlag, varför skattskyldighet föreligger enligt 2 § men som den 30 september 1948 icke kommit den skattskyldige till godo. Sådant vederlag skall redovisas särskilt.

Vad i 3 § andra stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande redovisning varom i detta moment är fråga.

8 §.

Skattskyldig må åtnjuta anstånd på sätt i följande stycke sägs med inbetalning av allmän omsättningsskatt för sådan skattepliktig omsättning, för vilken särskild redovisning lämnas jämlikt 7 § 2 mom., dock att anstånd icke må åtnjutas där den oguldna skatten understiger 100 kronor. Såsom förutsättning för tillgodonjutande av dylikt anstånd skall gälla, att den skattskyldige samtidigt med avlämnande av huvuduppgift enligt 7 § gör anmälan att han önskar tillgodonjuta anstånd med skattebetalningen.

Skatt, som omfattas av anståndet, skall erläggas med en femtedel senast den 20 i envar av månaderna december 1948 samt februari, april, juni och augusti 1949; dock att länsstyrelsen, om synnerliga skäl därtill äro, må medgiva utsträckning av anståndstiden med högst ett år.

9 §.

Därest skattskyldig senast den 20 oktober 1948 inbetalar allmän omsättningsskatt för den skattepliktiga omsättning, för vilken särskild redovisning lämnats jämlikt 7 § 2 mom., må den skattskyldige åtnjuta avdrag med fyra procent av den skatt, som belöper på ifrågavarande omsättning.

Allmän omsättningsskatt å inneliggande varulager.

10 §.

Det åligger skattskyldig, i vilkens varulager vid utgången av juni månad 1948 ingår vara för vilken skatteplikt föreligger enligt förordningen den 1948 (nr) om försäljningsskatt, att erlagga allmän omsättningsskatt för nämnda vara; dock skall vad nu sagts icke gälla beträffande skattskyldig som från och med den 1 juli 1948 jämlikt nyssnämnda förordning registrerats såsom säljare av varan.

11 §.

Allmän omsättningsskatt enligt 10 § utgår med tjugu procent av det pris, som varan antages komma att betinga vid försäljning till konsument.

12 §.

Skattskyldig åligger att senast den 20 juli 1948 avlämna särskild uppgift beträffande sådana skattepliktiga varor som avses i 10 §.

13 §.

Allmän omsättningsskatt enligt 10 § skall erläggas med en femtedel senast den 20 i envar av månaderna augusti—december 1948; dock att länsstyrelsen, om synnerliga skäl därtill äro, må medgiva utsträckning av betalningstiden med högst ett år.

Taxering, restitution m. m.

14 §.

Taxering till allmän omsättningsskatt år 1948 skall avse dels omsättning av i 1 § angivna varor under tiden från utgången av den tidsperiod, för vilken taxering verkstälts år 1947, till och med den 30 september 1948, dels ock varulager för vilket skattskyldighet föreligger enligt 10 §.

15 §.

Skattskyldig äger hos länsstyrelsen erhålla restitution av erlagd skatt i den mån skatten belöper på vederlag, som jämlikt 3 § eller 7 § 2 mom. vid taxeringen inräknats i den skattepliktiga omsättningen men som enligt sedermera företedd utredning varken influtit eller kan antagas komma att inflyta.

Ansökan varom här är fråga skall ingivas till länsstyrelsen senast den 30 juni 1950.

16 §.

Vad i 31—34 §§ förordningen om allmän omsättningsskatt är stadgat beträffande uppgift enligt 9 § nämnda förordning skall äga motsvarande tillämpning i fråga om uppgift, som lämnas enligt denna förordning.

17 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1948.

I anledning av propositionen nr 10 ha väckts ett flertal *motioner*, vilka hänvisats till utskottet. Emellertid ha dessa motioner, vilka samtliga avse det genom propositionen framlagda förslaget till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt, behandlats av utskottet redan i dess betänkande nr 9.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Den allmänna omsättningsskatten infördes genom förordningen den 13 december 1940 (nr 1000) om allmän omsättningsskatt, som trädde i kraft den 1 januari 1941. Förordningen upphävdes emellertid i huvudsakliga delar — från och med den 1 januari 1947 — genom förordningen den 20 december 1946 (nr 767) om avveckling av den allmänna omsättningsskatten, i vad den utgår efter en skattesats av fem procent.

Beträffande innehållet i 1940 års förordning må här omnämnas, att allmän omsättningsskatt skulle utgå i huvudsak vid yrkesmässig försäljning av varor från butik eller annat därmed likartat försäljningsställe samt vid

yrkesmässig försäljning av varor i restaurang-, pensionat-, kafé- och konditorirörelse. Skattskyldighet förelåg jämväl vid uttag av varor från rörelse, vid import av utomlands inköpta varor samt i fråga om vissa slag av tjänsteprestationer. Vissa betydelsefulla varor voro undantagna från beskattningen, bland annat vete, råg, korn och havre, ved och vissa andra bränslen, för förtäring avsedda rusdrycker, tobaksvaror ävensom mjölk, grädde, smör och margarin, potatis samt de slag av mjöl, gryn och bröd, som Kungl. Maj:t bestämde. Omsättningsskatten utgick med fem procent av den skattepliktiga omsättningen.

Den allmänna omsättningsskatten, som sålunda drabbade även konsumtionen av åtskilliga oundgängliga förnödenheter, kompletterades bl. a. av sociala skäl med en strängare beskattning av mera oundgängliga eller lyxbetonade varor. Denna skärpta beskattning — som alltjämt är gällande — har anordnats *dels* såsom en skärpt omsättningsskatt beträffande vissa varor, som företrädesvis försäljas i specialaffärer, och *dels* beträffande vissa andra varor såsom en hos tillverkaren utgående varuskatt.

Sålunda stadgas i förordningen den 25 maj 1941 (nr 252) angående skattesatsen för den allmänna omsättningsskatten beträffande vissa varor, att omsättningsskatt skall utgå med tjugoprocent av den skattepliktiga omsättningen såvitt angår varor upptagna i en vid förordningen fogad varuförteckning. I denna förteckning upptagas bland annat mattor, vissa slag av skodon, guld- och silverarbeten, pärlor, radiogrammofoner, kikare, vissa fotografikameror, fickur och urboetter, grammofoner och grammofonskivor ävensom väskor och koffertar av läder eller skinn.

Skärpt omsättningsskatt har tidigare utgått även för beredda, lösa pälsverk och arbeten av pälsverk samt persedlar med pälsverk till övertyg eller foder. Denna form av skärpt beskattning å pälsvaror frångicks emellertid av kontrolltekniska skäl och ersattes med en särskild pälsvaruskatt. Sålunda har genom förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror införts en särskild styckeskatt på inom riket yrkesmässigt beredda lösa pälskinn, kompletterad med en värdeskatt å femton procent för vissa till riket införda pälsvaror m. m. Storleken av beredningsskatten — som varierar mellan 5 öre och 300 kronor per skinn — anges i en vid förordningen fogad förteckning. Den yrkesmässiga beredningen av pälskinn står under uppsikt av kontrollstyrelsen, till vilken myndighet anmälan om beredningen skall göras. Beredaren skall kvartalsvis till kontrollstyrelsen avgiva en deklARATION angående antalet av honom under deklara-tionsperioden beredda skinn av olika slag, som utlämnats från beredningsstället eller där tagits i anspråk för vidare bearbetning. I samband härmed skall jämväl skatten erläggas. Skatten för till riket införda pälsvaror uppbäres av tullverket i samband med tullen. Beskattningsvärdet utgör därvid varornas värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen med tillägg av den på varan belöpande tullen. Beträffande importerade skinn av räv skall skatten utgå med minst det belopp, som skolat erläggas, därest beredningen verkställt inom riket.

Den i det föregående omförmälda varuskatten å vissa varor regleras genom förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt. Enligt denna förordning utgöres varuskatt för choklad och konfityrer, putsmedel för läderarbeten och skodon, essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker, tandpulver och tandpasta, puder och smink samt lukt- och toalettvatten, munvatten, parfymer och vissa kosmetiska preparat. De skattepliktiga varorna angivas i en vid förordningen om varuskatt fogad särskild förteckning, uppställd i anslutning till gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning. Skatten skall för vara, som tillverkas inom riket, erläggas av tillverkaren och för vara, som införes till riket, av den för vars räkning införseln ägt rum. Skatten utgår med visst procenttal — lägst 20 och högst 75 — av varans beskattningsvärde. Detta värde är lika med det pris, som den skattskyldige i allmänhet betingar sig för varan vid försäljning till detaljhandlare eller, i fall där försäljning till detaljhandlare icke bedrivs, det pris, som den skattskyldige kan antagas ha betingat sig, därest sådan försäljning skett. Tillverkningen av skattepliktig vara är ställd under uppsikt av kontrollstyrelsen, till vilken myndighet anmälan om tillverkningen skall göras. Inom en månad efter varje kvartals utgång eller i vissa fall inom fjorton dagar efter varje månads utgång skall tillverkaren till kontrollmyndigheten avgiva deklaration angående värdet av de skattepliktiga varor, som under den tid deklarationen avser levererats till köpare eller tagits i anspråk för vidare bearbetning. Skatten skall erläggas samtidigt med deklarationens avlämnande. För vara, som införes till riket, skall skatten erläggas till tullverket samtidigt med tullen.

Såsom förut berörts har den allmänna omsättningsskatten i huvudsakliga delar avvecklats genom förordningen den 20 december 1946 (nr 767) om avveckling av den allmänna omsättningsskatten, i vad den utgår efter en skattesats av fem procent. I 1 § nämnda förordning stadgas att allmän omsättningsskatt icke skall uttagas vid försäljning, arbetsprestation eller uthyrning, varom avtal slutes efter den 31 december 1946, eller vid uttag av vara från rörelse eller vid import, som sker efter nämnda dag. Beträffande vara, för vilken allmän omsättningsskatt enligt vad därom särskilt är stadgat utgår efter högre skattesats än fem procent av den skattepliktiga omsättningen (skärpt omsättningsskatt), så ock vid försäljning och import av personautomobiler samt tyngre motorcyklar och sidvagnar till motorcyklar skall dock även efter utgången av år 1946 allmän omsättningsskatt uttagas enligt dithills gällande bestämmelser.

I fråga om de närmare motiven för avvecklingen av den allmänna omsättningsskatten har departementschefen hänvisat till 1946 års riksdagshandlingar (propositionen den 5 april 1946, nr 222, med anhållan om riksdagens yttrande angående avvecklingen av den allmänna omsättningsskatten, första särskilda utskottets utlåtande nr 2 den 7 juni 1946, riksdagens skrivelse nr 431, propositionen den 29 november 1946, nr 386, med förslag till förordning av avveckling av den allmänna omsättningsskatten, i vad den utgår efter en skattesats av fem procent, m. m., sammansatta bevillnings-

och jordbruksutskottets utlåtande nr 2 den 14 december 1946 samt riksdagens skrivelse nr 566). I detta sammanhang torde vidare böra omnämnas, att till grund för propositionen den 29 november 1946, nr 386, legat ett av särskilda sakkunniga — varubeskattningskommittén¹ — den 9 november 1946 avgivet betänkande med förslag till avveckling av den allmänna femprocentiga omsättningsskatten.

Varubeskattningskommittén — som enligt sina direktiv haft i uppdrag att undersöka även frågan, i vilken omfattning det kunde anses motiverat att, sedan den allmänna omsättningsskatten avvecklats, bibehålla den såsom ett komplement till nämnda skatt införda strängare beskattningen av vissa konsumtionsvaror av mera umbärlig eller lyxbetonad art — har sedermera med skrivelse den 29 mars 1947 överlämnat *betänkande med förslag till avveckling av den allmänna omsättningsskatten samt till omläggning av varubeskattningen*. Vid detta betänkande ha fogats — förutom förslag till förordningar om ändring i vissa delar av 1941 års varuskatteförordning och 1943 års förordning om skatt å vissa pälsvaror, rörande vilka förslag utskottet, såsom förut anmärkts, avgivit särskilt betänkande (nr 9) — *dels* förslag till förordning om avveckling av den allmänna omsättningsskatten, i vad den utgår efter en skattesats av tjugo procent, m. m. och *dels* förordning om försäljningsskatt. Beträffande innehållet i sistnämnda båda författningsförslag, vilka såsom bilaga fogats vid statsrådsprotokollet, hänvisas till propositionen (s. 115—124).

Över varubeskattningskommitténs betänkande den 29 mars 1947 ha efter remiss yttranden avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar.

Departementschefen har förklarat sig i princip kunna biträda de av varubeskattningskommittén framlagda förslagen om införande av en försäljningsskatt och om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten. I anslutning härtill har departementschefen anfört följande:

»Sedan den allmänna omsättningsskatten upphävts från och med den 1 januari 1947 torde jämväl den skärpta omsättningsskatten, sådan den för närvarande är utformad, böra avvecklas. Då emellertid de varor, för vilka skärpt omsättningsskatt utgår, måste anses vara av mera umbärlig natur synes det i nuvarande läge motiverat, att nämnda varor i annan ordning göras till föremål för en särskild beskattning i den mån tekniska hinder häremot icke kunna anses föreligga. Såsom nyss anförts skulle enligt kommitténs mening en dylik beskattning i form av en försäljningsskatt vara praktiskt genomförbar med avseende å följande varuslag, nämligen mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror. Till sistnämnda förslag kan jag, av skäl som i det följande närmare angivas, i princip ansluta mig. Till frågan i vad mån beskattningsområdet för en försäljningsskatt bör bestämmas på annat sätt än kommittén förordat och i vad mån kommitténs förslag i denna del i övrigt bör omarbetas återkommer jag likaledes i det följande.

¹ Ledamoten av riksdagens första kammare, lektorn H. L. E. Sjö Dahl, ordförande, direktören O. R. Sundén, ledamoten av riksdagens andra kammare, folkskolläraren N. W. Sundström, t. f. byråchefen i kontrollstyrelsen E. E:son Thulin samt centralkonsulenten A. O. Åkesson.

I samband med avvecklingen av den skärpta omsättningsskatten bör även den allmänna omsättningsskatten för personautomobiler och motorcyklar **upphävas**. Frågan huruvida dessa fordon i stället böra underkastas en extra beskattning av annat slag har behandlats i den proposition (nr 5) med förslag till förordning om särskild automobils katt, m. m., som Kungl. Maj:t förut denna dag beslutat avlåta till riksdagen.»

Beträffande motiveringen i övrigt för de i propositionen framlagda förslagen rörande införandet av en försäljningsskatt och om avveckling av den allmänna omsättningsskatten tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen. Redogörelsen härutinnan återfinnes å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Införande av en försäljningsskatt s. 62—79.

Slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten s. 79.

Detaljmotivering till författningsförslagen:

Förslaget till förordning om försäljningsskatt s. 93—100.

Förslaget till förordning om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten s. 100—105.

Till utskottet ha i anledning av propositionen, såvitt den behandlas i förevarande betänkande, inkommit *skrifter* från Sveriges grossistförbund och Svenska grammofonhandlareföreningen. Av innehållet i skrifterna må här omnämnas följande.

Sveriges grossistförbund har framfört erinringar mot vissa kontrollföreskrifter i förslaget till förordning om försäljningsskatt. Att försäljningsskatten såsom sådan krävde en mycket ingående kontroll vore ofrånkomligt. Emellertid vore vissa av de föreslagna kontrollföreskrifterna alltför vittgående och ägnade att giva författningen en utpräglat polisiär karaktär. I första hand gällde detta 36 §, som helt borde utgå. Enligt 19 § skulle det ankomma på kontrollstyrelsen att pröva, huruvida och i vad mån avdrag i deklarationen finge göras för beskattningsvärdet av varor, vilka säljaren återtagit eller vilkas försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen. Att avdragsrätt måste beviljas en säljare för varans beskattningsvärde i nu angivna fall syntes klart. Denna rätt borde emellertid uttryckligen fastslås i författningen och icke vara beroende på kontrollstyrelsens prövning. Vidare funnes anledning att framställa erinringar mot de i 18 § meddelade bestämmelserna om deklaration. Det syntes välbetänkt, att då särskilda skäl kunde åberopas, skattskyldig kunde få avgiva deklaration för kalenderkvartal i stället för kalendermånad. Inom vissa branscher, exempelvis handeln med knutna mattor, måste en sådan förlängd deklarationsperiod generellt medgivas. Då skattskyldig hade att avlämna en på tro och heder upprättad deklaration angående beskattningsvärdet av sin skattepliktiga försäljning, syntes det icke påkallat eller lämpligt att dessutom kräva, att deklarationen skulle vara bestyrkt av två trovärdiga personer. Enligt allmänna rättsgrundsatser komme ju företaget så-

som sådant alltid att svara för riktigheten av deklARATIONEN. Med hänsyn till den föreslagna författningens komplicerade och svårtydda karaktär erfordrades tillämpningsanvisningar, vilka borde utfärdas av kontrollstyrelsen.

Svenska grammofonhandlareföreningen har understrukit de synpunkter, som Föreningen Svenska tonsättares internationella musikbyrå (Stim) anfört i sitt yttrande över varubeskattningskommitténs förslag (se propositionen s. 72). Föreningen har vidare åberopat vad kontrollstyrelsen yttrat i fråga om lämpligheten att differentiera skattesatserna för grammofonskivor (se propositionen s. 74). Försäljningsskatten skulle främst komma att drabba småföretagare, av vilka många vore i hög grad beroende av inkomsten av försäljningen av grammofonskivor, även om inkomsterna av denna försäljning icke vore tillräckliga för vederbörandes uppehälle. För 282 av föreningens 385 medlemmar hade försäljningen av grammofonskivor år 1946 uppgått till lägre belopp än 10 000 kronor och för ytterligare 34 medlemmar hade försäljningen icke överstigit 25 000 kronor. Den föreslagna lagerskatten om 20 procent å inneliggande lager av grammofonskivor skulle medföra förluster för de icke registrerade försäljarna på grund därav att vissa skivor, återgivande exempelvis populärmusik, mycket snart bleve okuranta. Antalet okuranta grammofonskivor utgjorde i genomsnitt 35 å 36 procent av hela skivlagret. Grammofonförsäljarna borde berättigas att vid lagerskattens bestämmande få avdraga 40 procent av lagervärdet.

Utskottet. I förevarande betänkande har utskottet upptagit till behandling de i propositionen nr 10 framlagda förslagen till *dels* förordning om försäljningsskatt och *dels* förordning om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten.

Beträffande förslaget till förordning om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten må här omnämnas, att den allmänna femprocentiga omsättningsskatten, med vissa undantag, upphävts från och med den 1 januari 1947. Enligt vad föredragande departementschefen anfört borde jämväl den skärpta (tjugoprocentiga) omsättningsskatten — som alltsedan år 1941 utgått för ett flertal varor, såsom mattor, vissa slag av skodon, guld- och silverarbeten, grammofonvaror, kikare, kameror, fickur samt väskor, koffertar m. m. av läder eller skinn — i sin nuvarande utformning avvecklas. Samtidigt härmed borde enligt departementschefen även den femprocentiga omsättningsskatt, som fortfarande utginge för personautomobiler och motorcyklar, upphävas.

Enligt förevarande författningsförslag skall den allmänna omsättningsskatten i nu berörda hänseenden avvecklas från och med den 1 juli 1948 (1 §). I författningsförslaget ha vidare upptagits särskilda föreskrifter i fråga om skattens uttagande *dels* beträffande utestående fordringar den 30 juni 1948 (2 § 1 mom.) och *dels* såvitt angår avtal om s. k. framtida leveranser (2 § 2 mom.). Författningsförslaget reglerar jämväl förfarandet vid slutavvecklingen av den allmänna omsättningsskatten (3—9 §§) samt taxe-

ringsförfarandet m. m. (14—17 §§). Slutligen ha i författningsförslaget upptagits vissa bestämmelser om beskattning av ineliggande varulager den 30 juni 1948 (10—13 §§); dessa bestämmelser, som sammanhånga med förslaget om införandet av en försäljningsskatt, återkommer utskottet till i det följande.

Vad härefter angår förslaget till förordning om försäljningsskatt har i propositionen (s. 41) anförts, att då de varor, för vilka skärpt omsättningskatt utginge, måste anses vara av mera umbärlig natur det syntes i nuvarande läge motiverat, att dessa varor i annan ordning gjordes till föremål för en särskild beskattning i den mån tekniska hinder däremot icke kunde anses föreligga. Enligt vad i propositionen vidare anförts syntes en dylik beskattning i form av en försäljningsskatt vara praktiskt genomförbar med avseende å tre grupper av varor, beträffande vilka för närvarande uttoges skärpt omsättningskatt; och dessa tre grupper utgjordes av följande varuslag, nämligen mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror.

Beträffande den närmare utformningen av den föreslagna nya försäljningsskatten må följande framhållas.

I propositionen föreslås, att försäljningsskatt för mattor skall utgå dels för mattor, som innehålla silke, och dels för knutna mattor av ull eller andra djurhår dock med undantag för mattor med mindre än 25 000 knutar per kvadratmeter. Gränsdragningen i sistnämnda hänseendet har tillkommit för att möjliggöra ett undantagande från försäljningsskatten — liksom hittills från den skärpta omsättningskatten — av rya- och flossamattor av inhemsk tillverkning. I fråga om guldsmedsvaror skall försäljningsskatt utgå för arbeten av guld — däribland även släta guldringar — silver och platina samt för pärlor, koraller och ädelstenar, dock med vissa undantag. Av grammofonvaror skall försäljningsskatt utgå för grammofonverk, grammofoner och färdiga grammofonskivor. Beträffande samtliga tre varugrupper gäller vidare att försäljningsskatt icke skall utgå för varor, vilka tidigare inom riket varit föremål för försäljning till konsument, d. v. s. för begagnade varor.

Enligt vad i propositionen föreslås är försäljningsskatten utformad såsom en kombinerad omsättnings- och tillverkningskatt med skattekontrollen förlagd till endast en myndighet, nämligen kontrollstyrelsen. För att kunna genomföra en sådan beskattningsform har föreslagits ett system med (hos kontrollstyrelsen) registrerade säljare. Envar tillverkare av varor, för vilka försäljningsskatt skall utgå, är skyldig att hos kontrollstyrelsen registrera sig såsom säljare av skattepliktig vara. Sådan registrering kan efter ansökan erhållas även av grossister och detaljister, vilka försälja skattepliktiga varor. Försäljningsskatten uttages på sådant sätt, att skattskyldighet inträder vid försäljning till konsument eller vid försäljning till sådan grossist eller detaljist som icke är registrerad säljare. Fördelen med registreringen kommer alltså att ligga däri att tidpunkten för skattens erläggande framflyttas. En detaljist, exempelvis innehavaren av en spe-

cialaffär, som är registrerad säljare, blir skattskyldig först genom försäljningen av skattepliktig vara till allmänheten; om detaljisten däremot icke varit registrerad skulle han i stället varit skyldig att erlægga försäljningsskatten redan vid inköpet av varan hos tillverkaren eller en registrerad grossist. Å andra sidan ha i förslaget upptagits vissa bestämmelser om minimiskatter per månad eller år, vilka bestämmelser tillkommit i syfte att begränsa antalet registrerade säljare. Genom en på nu angivet sätt kombinerad tillverknings- och omsättningsskatt vinnes å ena sidan att grossister och detaljister m. fl. kunna i viss utsträckning undgå att förskottera skatten och å andra sidan att antalet skattskyldiga hålles inom relativt snäva gränser.

I propositionen förordas, att försäljningsskatten beräknas med hänsyn till den skattepliktiga varans beskattningsvärde. Detta värde utgör i det praktiskt mest betydelsefulla fallet, nämligen vid försäljning i specialaffär direkt till konsument, det avtalade vederlaget. I detta beskattningsvärde — som konstruerats på samma sätt som beskattningsvärdet vid fastställandet av den allmänna omsättningsskatten — ingår sålunda även skatten för den försålda varan.

Skattesatsen har enligt propositionen fastställts till 20 procent av beskattningsvärdet, dock med vissa undantag. För mattor som importeras föreslås en viktskatt av 100 kronor per kilogram för mattor av silke och 10—40 kronor per kilogram för knutna mattor av annat material. Därjämte föreslås att försäljningsskatten för färdiga grammofonskivor fastställas till en krona per styck.

I fråga om redovisningen av försäljningsskatten skall enligt propositionen skattskyldig månads- eller kvartalsvis avgiva deklaration till kontrollstyrelsen rörande omfattningen av den skattepliktiga försäljningen. Bestämmelserna rörande kontrollen äro utformade i nära överensstämmelse med vad redan nu gäller med avseende å kontrollen över varuskatten.

Såsom framgår av det förut anförda skall enligt propositionen den hittillsvarande skärpta omsättningsskatten för varugrupperna mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror omföras till en försäljningsskatt. I anslutning härtill har det ansetts erforderligt att införa en särskild lagerskatt i fråga om nämnda varor i sådana fall, där rörelseidkaren icke registrerats per den 1 juli 1948 såsom säljare av skattepliktig vara. Denna lagerskatt, som skall uppbäras i samma ordning som den skärpta omsättningsskatten, är avsedd att utgå med 20 procent av det pris, som varan antages komma att betinga vid försäljning till konsument. Bestämmelserna om lagerskatten ha, såsom förut omnämnts, upptagits i förslaget till förordning om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten.

Utskottet tillstyrker, att den allmänna omsättningsskatten, till de delar skatten alltjämt utgår, avvecklas från och med den 1 juli 1948. De i propositionen föreslagna bestämmelserna om sättet för avvecklingens genomförande föranleda ingen erinran från utskottets sida.

Vad angår förslaget om införandet av en försäljningsskatt vill utskottet erinra om att då den skärpta omsättningsskatten för bl. a. mattor, guldsmedvaror och grammofonvaror infördes år 1941 nämnda beskattning motiverades med att det i dåvarande krisläge vore nödvändigt att öka statsverkets inkomster genom skärpt beskattning. Nu rådande förhållanden motivera, att beskattningen av sagda varor alltjämt bibehålles vid i huvudsak samma nivå som hittills. Enligt utskottets mening är den föreslagna omvandlingen av den skärpta omsättningsskatten till en försäljningsskatt praktiskt genomförbar. I enlighet härmed och då den utformning försäljningsskatten erhållit enligt propositionen synes lämplig tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag jämväl såvitt angår försäljningsskatten.

Beträffande detaljerna i författningsförslagen har Sveriges grossistförbund i sin till utskottet ingivna skrift gjort gällande, att kontrollstyrelsen såvitt angår försäljningsskatten tillagts alltför vittgående befogenheter gentemot de skattskyldiga. Vad sålunda anförts torde dock icke böra föranleda någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag; utskottet vill erinra om att i huvudsak samma befogenheter lämnats kontrollstyrelsen enligt exempelvis 1941 års förordning om varuskatt. Ej heller de av Svenska grammofonhandlareföreningen hos utskottet framförda synpunkterna i fråga om försäljningsskatten å grammofonvaror anser utskottet sig kunna biträda. Utskottet vill framhålla, att införandet av en försäljningsskatt å dessa varor icke betyder, att en ny extra skattetunga lägges å desamma; tvärtom innebär omläggningen av beskattningen från skärpt omsättningsskatt till försäljningsskatt i vissa fall — såsom beträffande större grammofonskivor, vilka för närvarande inklusive den skärpta omsättningsskatten i allmänhet betinga ett detaljhandelspris av 8 kronor — en icke obetydlig skattesänkning. Grammofonhandlareföreningens farhågor med avseende å verkningarna av lagerskatten finner utskottet sig icke kunna dela, särskilt med hänsyn till det förhållandet att lagerskatten skall utgå med 20 procent å det pris, som varan vid tiden för skattskyldighetens inträdande den 1 juli 1948 antages komma att betinga vid försäljning till konsument, och icke å det vid varans inköp fastställda försäljningspriset.

Från kontrollstyrelsen har under hand hemställts, att övergångsbestämelsen till förordningen om försäljningsskatt måtte kompletteras. Enligt vad kontrollstyrelsen härvid framhållit borde den i 19 § angivna avdragsrätten omfatta beskattningsvärdet av jämväl sådana varor, för vilka lagerskatt erlagts av icke registrerad säljare per den 1 juli 1948. Den sålunda föreslagna kompletteringen torde böra genomföras.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 10, i de delar varom nu är fråga, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas,

I) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om försäljningsskatt med den ändringen, att bestämmelserna om ikraftträdandet skola erhålla följande lydelse:

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1948.

Härvid skall iakttagas följande.

1. Där i förordningen avsedd försäljning bedrivs vid tiden för ikraftträdandet, skall den i 10 § tredje stycket omnämnda ansökan om registrering göras senast den 10 juli 1948.

2. Utöver de avdrag, som skattskyldig äger åtnjuta enligt 19 §, är skattskyldig berättigad att från det sammanlagda beskattningsvärdet för den skattepliktiga försäljningen göra avdrag för beskattningsvärdet av sådana i denna försäljning ingående varor för vilka allmän omsättningsskatt visas hava erlagts enligt 10 § förordningen den 1948 (nr) om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten.

II) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om slutlig avveckling av den allmänna omsättningsskatten.

Stockholm den 26 februari 1948.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson, Sjödahl, Velander, Gustaf Elofsson, Heüman, Wehtje, Ramberg, Rosander, Widner och Sjö, samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Hammarlund, Orgård, Henriksson*, Olson i Göteborg, Nilsson i Kristinehamn*, Kristensson, Olofsson i Höganäs, Bladh och Johnsson i Skoglösa*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.